

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

טופס סילבוס לסטודנט

המחלקה לחינוך תשע"ו 2015-2016

שם הקורס: <התמודדות עם לקויות למידה >

מס' קורס: סמסטר חורף <?>, סמסטר אביב <?>

שם המרצה: <כנרת שרפי>

יעדי ההוראה:

1. הכרת הגדרות וגישות לאבחון לקויות למידה
2. הכרת החוויה האישית של מתמודדים בתחום לקויות הלמידה והבנת המורכבות של לקויות למידה ומאפיינים לאורך החיים
3. הכרת תפקידי אנשי המקצוע השונים המלווים אוכלוסייה זו והבנת סיכומי אבחונים
4. למידת עקרונות וכלים להכלת לומדים עם לקויות למידה במערכת החינוך

פרשיות לימודים*:

סמסטר א' – לקויות למידה ידע תיאורטי והחוויה הסובייקטיבית של המתמודדים ואנשי המקצוע

1. הגדרות ושכיחות של לקויות למידה
2. גישות שונות לאבחון לקויות למידה: מודל הפערים, מודל RTI, מודל התהליך, מודלים משולבים
3. סוגי לקויות למידה ספציפיים: דיסלקציה, דיסגרפיה, דיסקלקוליה, קשיים בקשב וריכוז, לקות למידה בלתי מילולית
4. לקויות למידה במערכת החינוך, תפקידי הצוות הרב מקצועי וקריאת סיכומי אבחונים

סמסטר ב' – מחקר ותפיסות עדכניות והתמודדות עם לקויות למידה בכיתה ובבית הספר

1. שינויים בתפיסת המושג המגבלה: מודל ארגון הבריאות העולמי (The International Classification of Functioning, Disability, and Health – ICF model) כבסיס להבנת לקויות למידה במערכת האקולוגית של חיי הפרט
2. כלי עזר לבדיקת הצרכים של תלמידים עם לקויות למידה: תצפית וריאיון על-פי המודל להתבוננות תפקודית-פרטנית (מודל ריפוי בעיסוק)

3. לקוויות למידה במעגל החיים ובהיבט בין-דורי: כפעוט, כילד, כמתבגר, כבוגר, כהורה
 4. קשיים נלווים ללקוויות למידה: קשב וריכוז, וויסות תחושתית, לקות התפתחותית בקואורדינציה, רקע רגשי/חברתי/התנהגותי (כולל: סף תסכול, חוסר אוניס נרכש, תחושת מסוגלות, דיכאון וחרדה)
 5. הכלת לומדים עם לקוויות למידה בכיתה ובבית הספר: שיטות ליצירת מוטיבציה בלומדים עם לקוויות למידה, מיומנויות סגור עצמי, תכנון התאמות יצירתיות ללומדים עם לקוויות למידה
- *במהלך השנה יתואמו מפגשים עם מתמודדים ואנשי מקצוע. תינתן הודעה מראש על מועדי מפגשים אלה.

דרישות והרכב ציון הקורס:

1. נוכחות: הנוכחות בקורס הינה חובה
2. הסטודנטים אחראים לעקוב כל שבוע אחר הודעות, הנחיות ומועדים חשובים באתר הקורס.
3. הגשת תרגילים במהלך השנה: 60% מהציון. (5 נקודות יורדו לתרגיל שיוגש באיחור).
4. עבודה מסכמת: 40% מהציון.

רשימה ביבליוגרפית:

1. אורטון דיסלקסיה ישראל (2010). מה שרציתם לדעת על דיסלקסיה ולקוויות למידה אחרות. הוצאת אורטון דיסלקסיה ישראל.
2. אל-דור, י' (2014). לקוויות למידה: מדיניות משרד החינוך – תמונת מצב עם מבט לעבר ולעתיד. מפגש, כרך כ"ב, גיליון 39.
3. האן-מרקוביץ ג' (1993). ילד מה הוא צריך – ריפוי בעיסוק לפי גישת האינטגרציה הבין-חושית. תל אביב: הוצאת ספרים אחיאסף בע"מ.
4. היימן, ט., (2005, הדפסה מתוקנת). ליקוי למידה: מדריך למידה. האוניברסיטה הפתוחה: רעננה. הגדרות ותיחום - עמ' 19-9.
5. וולמר ל' (2008). האידיאליז'די שלי – מסע לעולם הפרעת הקשב והריכוז דרך אגדה והדרכה מעשית. חיפה: אמציה הוצאת ספרים.
6. לאבוי ר' (2008). פריצת דרך במוטיבציה – 6 סודות שיעוררו מוטיבציה אצל ילדכם. חיפה: אמציה הוצאת ספרים.
7. מכון מופ"ת (תשס"א). לקות למידה בכיתה – דילמות חינוכיות במציאות החדשה. פרקים 4,5 עמ' 29-41. הוצאת מכון מופ"ת.
8. מרגלית, מ' (2014). לקוויות למידה: מודל נורו-התפתחותי – לאחר 15 שנים. מפגש, כרך כ"ב, גיליון 39.
9. עינת ע' (2000). מפתח לדלת נעולה – לפרוץ את מחסום הדיסלקסיה. תל אביב: הוצאות דפוס "חדקל" בע"מ.
10. עינת ע' ועינת ת' (2007). כתב אישום – ליקוי למידה, נשירה ועבריינות. הוצאת הקיבוץ המאוחד.
11. קוזמינסקי ל' (2004). מדברים בעד עצמם – סינגור עצמי של לומדים עם לקוויות למידה. מכון מופ"ת והוצאת ספרים יסוד.

12. קניאל ש' (2006). **ספר האסטרטגיות ללמידה – ללמוד איך ללמוד**. תל אביב: הוצאת מט"ח.
13. שרפי, כ. ורוזנבלום, ש. (בדפוס, 2014). לקויות למידה בקרב בוגרים – יישום מודל הבריאות העולמי (ICF) כמפתח להבנה של צורכי הפרט: מאמר עמדה. **מפגש**, גיליון בנושא לקויות למידה.
14. שש, ר., (1996). לקויות למידה: קשיי הגדרה. **סקירה ספרותית מקצועית**, מכון הנריטה סאלד.
15. Faraone SV, Sergeant J, Gillberg C, Biederman J (2003) The worldwide prevalence of ADHD: Is it an American condition? **World Psychiatry** 2:2 104-113.
16. Katz N, Maeir A (2011). Higher-level cognitive functions enabling participation: Awareness and executive functions. In: N Katz (Ed.). **Cognition, occupation, and participation across the life span**. 3rd Ed. Bethesda, MD: The American occupational therapy association, Inc.
17. Rodger S, Ziviani J (2006) **Occupational therapy with children – understanding children's occupations and enabling participation**. Malden, MA: Blackwell publishing, Inc
18. Roffman, A.J. (2000). **Meeting the challenges of learning disabilities in adulthood**. Baltimore, Maryland: Brookes Publishing CO., Inc.
19. Sharfi & Rosenblum (2014). Activity and participation characteristics of adults with learning disabilities - A systematic review. **PLOS ONE** (In press, 2014).

שימו לב יש גם חלק שני באנגלית

Ben Gurion University of the Negev
The faculty of Social Science

Syllabus

Education Department **2014-15**

Course name: <Managing Learning disabilities>
Course number: Fall semester: <?>; spring semester: <?>
Lecturer: <Kineret Sharfi >

Goals:

- a. The students will know definitions and identification methods of learning disabilities
- b. The students will know the individual's experience of having LD, including the complexity of LD and characteristics of individuals with learning disabilities throughout life
- c. The students will know the roles of various professionals accompanying the population with LD and understand professional reports
- d. The students will learn principles and instruments for the inclusion of students with learning disabilities in the educational system

Course Chapters:

Fall semester- Learning disabilities: Theoretical background and the personal experience

1. Definitions of learning disabilities, prevalence
2. Different approaches for identification of learning disabilities
 - a. Discrepancy models
 - b. The process model
 - c. Response to Intervention (RTI)
 - d. Combinations of models
3. Types of specific learning disabilities
 - a. Dyslexia
 - b. Dysgraphia
 - c. Dyscalculia
 - d. AD/HD
 - e. Non-verbal learning disabilities
4. Learning disabilities in the educational system, the roles of various professionals and understanding reports

Spring semester – Research and current perceptions regarding learning disabilities and management of LD in classroom and in school

5. Changes in the perception of the term disability: The International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF model) as a basis for understanding individual needs of persons with LD
6. Assistive methods for examining the needs of students with LD:

- a. The interview
 - b. The clinical observation (based on the Occupational Therapy model – AOTA, 2002)
7. Learning disabilities throughout life and generations
 8. Co-occurring disorders: AD/HD, SMD, DCD, emotional/social/behavioral background
 9. Inclusion of students with LD in classroom and in school: Motivating students with LD, principles of self-advocacy, planning creative accommodations for students with LD

Course requirements and grading:

1. Obligatory attendance.
2. Students are required to follow the internet site of the course weekly
3. Exercises during the year – 60% (5pts less for a late handing in). The exercises are based on classroom processes and reading materials.
4. Final exercise – 40%.

Bibliography

1. אורטון דיסלקסיה ישראל (2010). **מה שרציתם לדעת על דיסלקסיה ולקויות למידה אחרות**. הוצאת אורטון דיסלקסיה ישראל.
2. אל-דור, י' (2014). **לקויות למידה: מדיניות משרד החינוך – תמונת מצב עם מבט לעבר ולעתיד**. מפגש, כרך כ"ב, גיליון 39.
3. האן-מרקוביץ ג' (1993). **ילד מה הוא צריך – ריפוי בעיסוק לפי גישת האינטגרציה הבין-חושית**. תל אביב: הוצאת ספרים אחיאסף בע"מ.
4. היימן, ט., (2005, הדפסה מתוקנת). **ליקויי למידה: מדריך למידה**. האוניברסיטה הפתוחה: רעננה. הגדרות ותיחום - עמ' 9-19.
5. וולמר ל' (2008). **האידיאליז'די שלי – מסע לעולם הפרעת הקשב והריכוז דרך אגדה והדרכה מעשית**. חיפה: אמציה הוצאת ספרים.
6. לאבוי ר' (2008). **פריצת דרך במוטיבציה – 6 סודות שיעוררו מוטיבציה אצל ילדכם**. חיפה: אמציה הוצאת ספרים.
7. מכון מופ"ת (תשס"א). **לקות למידה בכיתה – דילמות חינוכיות במציאות החדשה**. פרקים 4,5 עמ' 29-41. הוצאת מכון מופ"ת.
8. מרגלית, מ' (2014). **לקויות למידה: מודל נזיר-התפתחותי – לאחר 15 שנים**. מפגש, כרך כ"ב, גיליון 39.

9. עינת ע' (2000). **מפתח לדלת נעולה – לפרוץ את מחסום הדיסלקסיה**. תל אביב: הוצאות דפוס "חדקל" בע"מ.
10. עינת ע' ועינת ת' (2007). **כתב אישום – ליקויי למידה, נשירה ועבריינות**. הוצאת הקיבוץ המאוחד.
11. קוזמינסקי ל' (2004). **מדברים בעד עצמם – סינגור עצמי של לומדים עם לקויות למידה**. מכון מופ"ת והוצאת ספרים יסוד.
12. קניאל ש' (2006). **ספר האסטרטגיות ללמידה – ללמוד איך ללמוד**. תל אביב: הוצאת מט"ח.
13. שרפי, כ. ורוזנבלום, ש. (בדפוס, 2014). לקויות למידה בקרב בוגרים – יישום מודל הבריאות העולמי (ICF) כמפתח להבנה של צורכי הפרט: מאמר עמדה. **מפגש**, גיליון בנושא לקויות למידה.
14. שש, ר., (1996). לקויות למידה: קשיי הגדרה. **סקירה ספרותית מקצועית**, מכון הנריטה סאלד.

15. Faraone SV, Sergeant J, Gillberg C, Biederman J (2003) The worldwide prevalence of ADHD: Is it an American condition? **World Psychiatry** 2:2 104-113.
16. Katz N, Maeir A (2011). Higher-level cognitive functions enabling participation: Awareness and executive functions. In: N Katz (Ed.). **Cognition, occupation, and participation across the life span**. 3rd Ed. Bethesda, MD: The American occupational therapy association, Inc.
17. Rodger S, Ziviani J (2006) **Occupational therapy with children – understanding children's occupations and enabling participation**. Malden, MA: Blackwell publishing, Inc
18. Roffman, A.J. (2000). **Meeting the challenges of learning disabilities in adulthood**. Baltimore, Maryland: Brookes Publishing CO., Inc.
19. Sharfi & Rosenblum (2014). Activity and participation characteristics of adults with learning disabilities - A systematic review. **PLOS ONE** (In press, 2014).